

Slovesa (verba)

vyjadřují **dynamický příznak substancí (děje a stavy)**

slovní druh: ohebný, plnovýznamový, ve větě přísudkem

mluvnické kategorie: osoba, číslo, čas, způsob, rod, vid

Dělení sloves:

1. podle toho, co vyjadřují

a) činnostní (*kreslit*)

b) stavová (*spát*)

2. podle významu

a) plnovýznamová – většina českých sloves

b) významově pomocná – slovesa modální (*smět, moci, mít povinnost, muset, umět, chtít*) a fázová (*začít, začínat, přestat, přestávat*)

c) významově prázdná (*být, bývat*)

3. podle morfologického hlediska

a) slovesa s formou jednoduchou (**tvary jednoduché** – syntetické)

b) slovesa s formou složenou (**tvary složené** – analytické)

Tvary sloves:

a) **určité** (vyjadřují kategorie osoby, času a způsobu)

b) **neurčité** (nevyjadřují kategorie osoby, času a způsobu):

infinitiv

příčestí minulé

příčestí trpné

přechodník přítomný

přechodník minulý

Tvoření tvarů:

1. z kmene **přítomného**: *píš-e*

2. z kmene **minulého**: *psa-l*

3. z kmene **infinitivního**: *psá-t*

Slovesa nepravidelná (izolovaná) – mají zvláštní, nepravidelné tvary a ke třídám a vzorům se proto neřadí: *být, chtít, jíst, vědět, vidět, mít, jít*.